

Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om fremtidssikring af energinfrastrukturen

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET

Den 29. marts 2004

Med denne aftale tilvejebringes et langsigtet grundlag for en fortsat udvikling af den danske energisektor med vægt på at sikre den nødvendige udbygning af energiinfrastrukturen under hensyn til forsyningsikkerheden.

Systemansvar og overordnet transmission for el varetages fremover som statslig virksomhed med det formål at sikre effektiv drift og udbygning af den overordnede infrastruktur og sikre åben og lige adgang for alle brugere af nettene. Med sigte på forøget forsyningsikkerhed, skabelsen af vel-fungerende konkurrencemarkeder og indpasning af vedvarende energi skal der udarbejdes en plan for udbygning af den danske infrastruktur.

Med aftalen løses også den såkaldte kapitalsag, hvorefter ellovens opdeling af kapital i bunden og fri kapital ophæves. Der indføres en ny mere enkel prisregulering, der skal sikre, at elpriserne ikke stiger som følge af ophævelsen af bunden kapital. Herved sikres det, at forbrugerne fortsat tilgodeses. Som led i løsningen overdrages de overordnede net og systemansvaret vederlagsfrit til staten, hvilket der er indgået aftale med Elfor om.

Parterne er enige om følgende:

1. Det er væsentligt at sikre ejermæssig adskillelse mellem systemansvar og overordnet transmission fra produktion og handel, således at vilkårene for adgang til elnettet fastsættes uafhængigt af kommercielle interesser.

Staten varetager derfor fremover systemansvaret og den overordnede transmission som en del af den samlede energipolitik. Det sker ved, at staten overtager Eltra, Elkraft System og Elkraft Transmission fra netvirksomhederne.

Parterne er enige om, at den nye statslige system- og transmissionsvirksomhed - EnergiNet Danmark - skal forblive i offentlig eje, som det allerede er sikret på gasområdet. EnergiNet Danmark oprettes ved lov som statslig virksomhed med egen bestyrelse med et selvstændigt driftsansvar inden for fastsatte rammer.

EnergiNet Danmark har til opgave at varetage systemansvar, effektiv drift og udbygning af den overordnede infrastruktur og sikre åben og lige adgang for alle brugere af nettene. Det skal endvi-

dere forestå en sammenhængende, helhedsorienteret planlægning, som kan danne grundlag for en vurdering af miljøforhold, markedsforhold, forsyningsikkerhed, energibesparelser, forskning og udvikling i forbindelse med et miljøvenligt og sikkert elsystem.

EnergiNet Danmark er underkastet indtægtsrammer og krav til effektivisering under hensyn til virksomhedens særlige ansvar, dog kan der ikke udloddes overskud til staten.

Bestyrelsen skal besidde nødvendig kompetence omfattende bl.a. forbruger- og samfundsmæssig ekspertise samt branchekendskab inden for bl.a. el- og varmforsyning. Udpegning af bestyrelsen sker efter drøftelse med aftaleparterne.

2. Med henblik på at skabe ro om kapitalforholdene i elsektoren, herunder lette Energitilsynets administration af elforsyningsloven, ændres kapitalbegreberne i ellovgivningen, så der ikke længere skelnes mellem fri og bunden kapital.

Som led i en samlet løsning er det aftalt med Elfor, at staten vederlagsfrit overtager aktiver og passiver i Eltra, Elkraft System og Elkraft Transmissionsion fra netvirksomhederne.

3. Der gennemføres en forkøbsret- og pligt for staten til de regionale transmissionsnet i forbindelse med direkte eller indirekte overdragelse. Prisen fastsættes efter samme principper som ved ekspropriation. Hermed kan elforsyningslovens § 38 om, at elproduktions- og elhandelsvirksomheder ikke må eje mere end 15 % af en netvirksomhed, ophæves.
4. Der er enighed om, at elpriserne ikke må stige som følge af ændringen af kapitalbegreberne og etableringen af EnergiNet Danmark. Der gennemføres en ny prisregulering, som sikrer dette. Indtægtsrammerne vil således ikke blive forhøjet som følge af ændringen af kapitalbegreberne, og priserne vil ikke forhøjes med forrentning af bunden kapital. Hermed tilgodeses forbrugerne fortsat. Herudover vil elforbrugerne få fordel af, at de "politisk fastsatte" omkostninger (PSO-omkostninger) realt vil være faldende over de kommende år.
5. Der gennemføres en mere enkel regulering vedrørende elforsyningspligt, som harmonerer med et velfungerende marked. Der indføres en ny prisregulering, hvor den pris, forsyningspligtvirksomhederne må opkræve hos forbrugerne, modsvarer elspotprisen plus et tillæg til dækning af virksomhedernes balancerings- og administrationsomkostninger. De nuværende forsyningspligtkunder tilbydes disse vilkår, med mindre de selv ønsker andre vilkår. Den nye regulering vil ikke stille krav om ændring i forhold til selskabernes kundegrundlag.

6. I overensstemmelse med principperne i 9. maj aftalen bliver virksomhederne frigjort fra forbrugerindflydelseskravet i §§ 40-44 og kravene i §§ 36 og 97 om, at netvirksomhederne skal være moderselskab. Der skal fremover i netvirksomhedernes bestyrelse være mindst 2 forbrugerrepræsentanter. Antallet af forbrugerrepræsentanter er i øvrigt afhængigt af bestyrelsens samlede størrelse. Forbrugerrepræsentanter og medarbejderrepræsentanter kan ikke udgøre et flertal af selskabets bestyrelse.
7. Som opfølgning på 9. maj aftalen er der i foråret 2003 gennemført forenklinger, som betyder, at der ikke længere skal opgøres fri og bunden kapital i forbindelse med modregning af bloktilskud ved fremtidige salg af kommunale fjernvarmeanlæg. Endvidere er det samtidigt præciseret, at der ved overdragelse af fjernvarmeanlæg ikke i varmeprisen kan indregnes øgede omkostninger til forrentning af kapital.
8. Der udarbejdes en national handlingsplan for den fremtidige infrastruktur frem mod 2010.

Handlingsplanen omfatter større nye kabelforbindelser i Danmark og forstærkning og nyanlæg af udlandsforbindelser. Handlingsplanen skal endvidere belyse den fremtidige energiforsyning, samspillet og integration af forskellige energiteknologier samt perspektiverne for den fremtidige energiforsyning frem til 2025, herunder anvendelse af nye energiteknologier. Kommissoriet for handlingsplanen vil blive drøftet med aftaleparterne. EnergiNet Danmark vil blive inddraget i udarbejdelsen af handlingsplanen.

9. I forlængelse af den igangværende vurdering af elnetselskabernes, gasselskabernes og Elsparefondens energispareindsats fremlægger økonomi- og erhvervsministeren inden udgangen af 2004 en handlingsplan indeholdende en strategi for øget energieffektivisering og energibesparelser. Handlingsplanen skal tage udgangspunkt i de langsigtede energipolitiske udfordringer, og kommissoriet vil blive drøftet med aftaleparterne.

Handlingsplanen skal ses i sammenhæng med implementeringen af EU's bygningsdirektiv og stramningen af energibestemmelserne i bygningsreglementet. Energibesparelser i eksisterende bygninger skal være et særligt indsatsområde. Der skal også gøres en større indsats for anvendelse af energieffektive apparater, herunder pumper.

Handlingsplanen skal herudover ses i sammenhæng med en række andre igangværende aktiviteter, herunder bl.a. standby handlingsplan, implementering af kvotedirektivet og styrkelsen af net-selskabernes energispareindsats. Handlingsplanen skal tillige ud-

stikke rammerne for gennemførelsen af Kommissionens to direktivforslag om henholdsvis Eco-Design og energieffektivisering i slutanvendelserne og energitjenester.

Det er aftalt med elselskaberne, at der inden for indtægtsrammerne gøres en ekstra indsats for energibesparelser og -oplysning.

Økonomi- og erhvervsministeren vil fremlægge de nødvendige lovforslag med henblik på at lovgivningen kan træde i kraft 1. januar 2005. Økonomi- og erhvervsministeren fremlægger inden 1. marts 2005 oplæg til handlingsplanen for den fremtidige infrastruktur.